بررسی تنش الاستیک در یک استوانهی جداره ضخیم ساخته شده از مواد خواص گرادیانی دو بعدی با مدل ماده جدید

امیر نجیبی^{۱،*}، رمضانعلی حاجیقربانی^۲

مينية	اطلاعات مقاله
در این مقاله تحلیل الاستیک تنش در یک استوانهی جداره ضخیم با طول کوتاه و ساخته شده از مواد خواص گرادیانی دو بعدی که خواص مواد در آن بر اساس مدل موری – تاناکا ^۳	دریافت مقاله: ۱۳۹۵/۰۳/۱۵ پذیرش مقاله: ۱۳۹۷/۰۳/۳۰
شده از مواد خواص گرادیانی دو بعدی که خواص مواد در آن بر اساس مدل موری – تانا کا ارائه شده، انجام شده است. بارهای اعمالی بر این استوانه به صورت فشار خارجی یا فشار داخلی بوده است و از روش المان محدود که المانهای آن توابع درونیاب درجه سوم لاگرانژی دارند، برای حل مسأله استفاده شده است. همچنین اعتبارسنجی مسأله به کمک مقایسه با مسألهی سادهتری که تحلیل تنش به روش بدون مش پتروف – گلرکین [†] در آن صورت گرفته، انجام پذیرفته است. با توجه به نتایج، مقادیر تنش به دست آمده در اثر فشار خارجی بیشتر از مقادیر تنش در اثر فشار داخلی میباشد. همچنین تنش مؤثر نرمال در راستای خط مرکزی شعاعی بر اساس توزیع درصد حجمی فاز فلزی با تغییر n_z^{α} ، تغییرات چشمگیری شود. در پایان، بیشینه تنش مؤثر نرمال در نقطهی مرکزی دیواره استوانه با افزایش مقادیر ² ، روی دیواره ی شود. در پایان، بیشینه تنش مؤثر نرمال برای تمامی درصد حجمیهای ممکن روی دیواره ی تنش مؤثر نرمال در هر دو حالت فشار داخلی و خارجی مربوط به برابر ۲۰ و یرابر استوانه مورد بررسی قرار گرفته است. نتایج نشان میدهد که کمترین مقدار برای بیشینه ی	واژگان کلیدی: مواد خواص گرادیانی دو بعدی، استوانه جداره ضخیم با طول کوتاه، موری- تاناکا، تنش الاستیک.

۱– مقدمه

مواد خواص گرادیانی، نوعی مواد کامپوزیتی هستند که خواص ماده در ضخامت یا سطح قطعه به صورت پیوسته تغییر میکند. این مواد در ابتدا توسط دانشمندان ژاپنی در اواسط دههی ۸۰ میلادی ارائه شدهاند. کاربرد این مواد در شرایطی است که در آن تغییرات درجه حرارت مانند صنایع هوافضا و راکتورهای هستهای، اجتناب ناپذیر است [۱]. حل دقیق و بسته برای تنش و جابجایی برای مخازن استوانه ای و کروی ساخته شده از مواد گرادیانی تحت فشار داخلی در سال ۲۰۰۱ توسط تتونکو و اوزترک ارائه شد. در این

تحليل از تئوري خطى الاستيسيته استفاده شده و مدول

الاستيسيته به صورت تابع نمايي در جهت ضخامت متغير

بوده و ضرایب پواسون ثابت فرض شده است [7]. در ادامه

این روند با در نظر گرفتن تغییرات خواص مکانیکی در

راستای ضخامت استوانه، در سالهای ۲۰۰۲ و ۲۰۰۳

میلادی توسط جباری و همکاران صورت پذیرفت. در این

تحقیقات بارگذاری حرارتی در حالت پایدار و متقارن

همچنین در تحقیقی دیگر با استفاده از روشی عددی

تحلیل استوانه ساخته شده از مواد گرادیانی تحت بارگذاری

محوری و نیز نامتقارن محوری فرض شده بود [۳ و ۴].

^{*.} پست الكترونيك نويسنده مسئول: a.najbi@semnan.ac.ir

۱. استادیار، دانشکده مهندسی مکانیک، دانشگاه سمنان، سمنان

۲. مربی، دانشکده مهندسی مکانیک، دانشگاه سمنان، سمنان

³ Mori-Tanaka

⁴ MLPG

⁵ Power exponent along axial direction

⁶ Power exponent along radial direction

روش جابجایی معادلات هندسی مرتبه بالا استخراج و حل شده است [۹]. شاو و وانگ در همین زمان حل سه بعدی یک پانل استوانهای با طول محدود ساخته شده از مواد با خواص گرادیانی تحت اثر بار مکانیکی و حرارتی پایدار ارائه دادهاند. در این تحقیق خواص مکانیکی و حرارتی مستقل از دما فرض شده و به صورت پیوسته در جهت شعاعی متغیر می باشند. شرایط تکیه گاهی ساده در نظر گرفته شده و توزیع تنش و دما با استفاده از سریهای مثلثاتی و توانی به دست آمدهاند [۱۰]. در تحقیقی دیگر هانگجان و همکاران رفتار الاستیک یک استوانه گرادیانی با دو مدول لایهای و تغييرات ييوسته خواص را مطالعه كردند. مدول الاستيسيته و ضریب پواسون در این تحلیل متغیر به کار گرفته شده و استوانه تحت اثر فشار يكنواخت داخلي و خارجي قرار گرفته است. در مدل لایه ای برای هر لایه همگن حل دقیق با استفاده از حل لامه به دست آمده است، لیکن در مدل پیوسته با استفاده از روش جابجایی معادلات مرتبه بالای هندسی و معادلات ویتاکر به طور همزمان حل شده است. در این تحقیق نیز تغییرات خواص در جهت شعاعی بوده و مسأله در حالت متقارت محوری و کرنش صفحهای حل شده است [۱۱]. تتونکو در این سال با فرض سریهای توانی برای جابجایی و تنش و استفاده از روابط الاستیسیته خطی در یک استوانه گرادیانی تحت فشار داخلی توزیع تنشها را به دست آورده است. ضریب پواسون ثابت و مدول الاستيسيته به صورت نمايي در جهت ضخامت متغير مي-باشد [١٢].

یک مدل تحلیلی برای محاسبه تنشهای ایجاد شده و وقوع تسلیم در یک محور استوانهای توخالی دوار و ساخته شده از مواد گرادیانی با فرض کرنش صفحهای در سال ۲۰۰۶ توسط اکیس و همکاران ارائه شده است. مدول الاستیسیته و مقاومت تسلیم محور در جهت شعاعی به صورت غیر خطی متغیر میباشد. روابط تحلیلی برای مقادیر بحرانی مخطی متغیر میباشد. روابط تحلیلی برای مقادیر بحرانی میشود و نیز حد الاستیک سرعت دوران بر مبنای معیار میشود و نیز حد الاستیک سرعت دوران بر مبنای معیار نیز در این سال یک حل بسته برای استوانه توپر دوار و نیز در این سال یک حل بسته برای استوانه توپر دوار و مفحهای و تنش صفحهای ارائه دادهاند. مدول الاستیسیته ماده در جهت شعاعی با دو مدل نمایی و سهموی تغییر کرده و روابط تحلیلی برای مقادیر تنشها در مرکز به دست حرارتی و مکانیکی در حالات استاتیکی و نیمه استاتیکی صورت گرفت. در این تحقیق خواص مکانیکی به صورت تابع نمایی فرض شده است و همچنین برای حالات بارگذاری ارائه شده، سازه بهینه شده است [۵]. در سال ۲۰۰۵ تنشهای حرارتی و مکانیکی، جابجایی و توزیع دما در یک استوانه گرادیانی با طول محدود تحت بارگذاری حالت بایدار مکانیکی و حرارتی متقارب محودی

بارگذاری حالت پایدار مکانیکی و حرارتی متقارن محوری توسط شاو بررسی شده است. در این تحلیل از روشهای لایهای استفاده شده و خواص ماده در راستای شعاعی متغیر و مستقل از دما در نظر گرفته شده است. با استفاده از سریهای توانی و اعمال شرایط مرزی تکیهگاه ساده و پیوستگی بین لایهها، معادلات انتقال حرارت و ترموالاستیسیته حاکم بر مسأله حل شدهاند [۶].

چینگ و ین در سال ۲۰۰۵ از روش بدون المان پتروف -گلرکین برای تحلیل مسائل ترمودینامیکی سازههای دو بعدی تحت بارگذاری مکانیکی و حرارتی بهره جستند. در این تحقیق مدلسازی تغییرات خواص به دو روش انجام گرفته است. در روش اول از توابع توانی و نمایی برای بیان تغییرات خواص استفاده شده است و روش دوم بر اساس معادلات میکرومکانیکی موری - تاناکا میباشد. سازههای مختلف نظیر تیر با تکیه گاههای ساده و استوانه با پروفیل-های مختلف تغییرات خواص، مورد بررسی قرار گرفته است. شایان ذکر است تغییرات خواص در این تحلیل در یک جهت صورت گرفته است [۷]. همچنین اورال و انلاس در سال ۲۰۰۵ اثرات توزيع غير يكنواخت مدول الاستيسيته و مدول برشی در یک استوانه جدار ضخیم در جهت شعاعی را بر توزیع تنشهای ناشی از فشار داخلی بررسی کردهاند. با استفاده از معادلات تعادل، قانون هوک و روابط کرنش جابجایی یک دستگاه معادلات دیفرانسیل در دستگاه مختصات استوانهای به دست میآید که در آن مدول الاستیسیته و مدول برشی به صورت توانی با شعاع تغییر می کند و ضریب پواسون ثابت است. پاسخ این دستگاه برحسب تابع پتانسیل تنش به صورت حل بسته به دست آمده است [۸]. زیفی و همکاران در سال ۲۰۰۶ یک حل دقیق برای استوانه ساخته شده از ماده با خواص گرادیانی با طول نامحدود ارائه دادهاند که این مسأله با دو روش مختلف تحلیل شده است. در روش اول با استفاده از روش لایهای و بر مبنای حل لامه استوانه تحت فشار داخلی و خارجی ثابت قرار گرفته است. در روش دوم با استفاده از

آمده است [۱۴].

حل تحلیلی مسأله الاستیسیته و ترموالاستیسیته نامتقارن محوری استوانه تو خالی با خواص متغیر در جهت شعاع در سال ۲۰۰۷ توسط توحکوی و چینگ ارائه شده است. مسأله به صورت صفحهای مدل شده است و معادلات دیفرانسیل حاکم با استفاده از روش انتگرالگیری مستقیم به صورت مستقل از معادلات تنش – کرنش حل شده و پاسخها به صورت سریهای فوریه به دست آمده است [1۵].

عاصمی و همکاران در سال ۲۰۱۰، تحلیل الاستیکی برای یک مخروط ساخته شده از مواد خواص گرادیانی دو بعدی تحت فشار به کمک روش المان محدود انجام دادهاند. اثر تغییرات خواص در دو بعد و همچنین تأثیر زاویه مخروط در تنشهای الاستیک مورد بررسی قرار گرفته است [۱۶]. نجیبی و شجاعیفرد در سال ۲۰۱۶ تحلیل الاستیک در سیلندر ساخته شده از مواد خواص گرادیانی دو بعدی را انجام دادهاند. اثر تغییر خواص در دو جهت روی تنشهای ایجاد شده در دیواره سیلندر به تفکیک بررسی شده است ایر].

همان طور که در این قسمت بدان اشاره شد، مطالعات انجام شده روی سیلندرهای ساخته شده از مواد خواص گرادیانی بیشتر مربوط به بررسی تنشهای گرمایی میباشد و همچنین توزیع خواص مواد در آنها به صورت توابعی توانی یا نمایی در راستای خاصی میباشد. تحقیقاتی هم که دربارهی سیلندر جداره ضخیم با خواص مواد گرادیانی دو بعدی انجام شدهاند، از قانون ساده مخلوطها برای تخمین توزیع خواص مواد در آنها استفاده شده است.

در این مقاله تنشهای الاستیک در یک استوانه جداره ضخیم با طول کوتاه که خواص مواد در آن در دو بعد تغییر میکند و تحت فشار داخلی یا خارجی قرار دارد مورد بررسی قرار خواهند گرفت. توزیع خواص مواد در سیلندر بر اساس مدل میکرومکانیکی موری – تاناکا طراحی شده است و همچنین در پایان مقادیر بیشینه تنش نرمال مؤثر بر اساس توزیع مواد در دو بعد ترسیم شده است و کمترین مقدار آن برای هر دو نوع بارگذاری ارائه شده است.

۲- توزیع درصد حجمی در مواد خواص گرادیانی دوبعدی

مواد گرادیانی دو بعدی با استفاده از تغییرات تدریجی سه یا چهار نوع ماده مختلف ساخته میشوند که معمولاً دو

ماده آلیاژهای فلزی و مواد دیگر سرامیک میباشند. درصد حجمی هریک از مواد به صورت مشخص در دو بعد تغییر میکند. برای یافتن درصد حجمی هر یک از مواد در نقطهای دلخواه در سطح مقطع استوانه از مجموع درصدهای حجمی استفاده می شود. در واقع می توان از مدل های دیگری مانند مدل نمایی نیز در این تحقیق استفاده کرد، اما مدل توانی مورد نظر در اغلب مقالات مرتبط مورد استفاده قرار گرفته است و به دلیل کاربرد بیشتر در مقالات استفاده از این مدل بر دیگر مدلها ارجحیت دارد. در استوانهی مورد نظر که در شکل (۱) نشان داده شده است، سطح داخلی از دو نوع سرامیک تشکیل شده که از نوع اول در نقطه پایینی استوانه تا نوع دوم در نقطه بالایی سطح داخلی تغییر می کند و سطح خارجی استوانه نیز از دو نوع فلز تشکیل شده که از نوع اول در نقطه پایینی استوانه تا نوع دوم در نقطه بالایی سطح خارجی تغییر میکند. درصد حجمی سرامیکها و فلزات به ترتیب در جهت طول و شعاع استوانه به صورت توابع زیر مشخص می شوند [۱۶].

 $V_{c} = \left[1 - \left(\frac{r-a}{b-a}\right)^{n_{r}}\right]$ $V_{c} = \left[1 - \left(\frac{r-a}{b-a}\right)^{n_{r}}\right]$ (1-1)

$$V_{\rm m} = \left[\left(\frac{r-a}{b-a} \right)^{\rm n_r} \right] \tag{(-1)}$$

$$V_{1} = \left[1 - \left(\frac{r-a}{b-a}\right)^{n_{r}}\right] \left[1 - \left(\frac{z}{l}\right)^{n_{z}}\right]$$
 (i) (1)

$$V_{2} = \left[1 - \left(\frac{r-a}{b-a}\right)^{n_{r}}\right] \left[\left(\frac{z}{l}\right)^{n_{z}}\right] \qquad (-\gamma)$$

$$V_{3} = \left[\left(\frac{r-a}{b-a} \right)^{n_{r}} \right] \left[1 - \left(\frac{z}{l} \right)^{n_{z}} \right]$$
(7)

$$V_4 = \left[\left(\frac{r-a}{b-a} \right)^{n_r} \right] \left[\left(\frac{z}{l} \right)^{n_z} \right]$$
 (3-7)

 $n_z = n_r$ و $n_z = n_r$ اعداد ثابت غیر منفی میباشند که نحومی توزیع n_r و $n_z = n_r$ هر یک از مواد را کنترل میکنند و n_z و n_r میباشند. شعاع داخلی، شعاع خارجی و طول سیلندر میباشند. همچنین v_r و v_m درصد حجمی فاز سرامیک و فلز به ترتیب هستند (شکل (۱)).

۳- توزیع خواص مواد در مواد خواص گرادیانی

از آنجا که اطلاعات دقیقی در مورد شکل، اندازه و نحوه توزیع ذرات در مواد خواص گرادیانی وجود ندارد، تعیین خواص در مواد خواص گرادیانی بر اساس شکل و اندازهی تقریبی و نحوهی توزیع ذرات صورت می پذیرد. بدین منظور چندین مدل میکرومکانیکی برای تعیین خواص این مواد

شکل ۱: چیدمان مواد تشکیل دهنده دیواره سیلندر ساخته شده از مواد خواص گرادیانی دو بعدی (SUS304 SUS304 شده از مواد خواص گرادیانی دو بعدی ($C_2 = Si_3N_4$, $C_1 = ZrO_2$, $m_1 = Ti - 6Al - 4V$

از روش موری – تاناکا در مواردی استفاده می شود که ماتریس و ذرات از یکدیگر قابل تشخیص باشند. در این مدل فرض بر آن است که ماتریس با اندیس ۱ با استفاده از ذرات کروی شکل با اندیس ۲ تقویت شده است. در معادلات (۳) خواص مکانیک مؤثر مواد را برای مدل موری – تاناکا مشاهده می شود [۱۸]:

$$\frac{\frac{K_{f} - K_{1}}{K_{2} - K_{1}} = \frac{V_{2}}{1 + (1 - V_{2})(3(K_{2} - K_{1})/3K_{1} - 4G_{1})} \quad (\forall l = 1)$$

$$\frac{G_{f} - G_{1}}{G_{2} - G_{1}} = \frac{V_{2}}{1 + (1 - V_{2})(\frac{G_{2} - G_{1}}{G_{1} + f_{1}})}$$
(-7)

$$f_{1} = \frac{G_{1} (9K_{1} + 8G_{1})}{6(K_{1} + 2G_{1})}$$

$$(z-\tilde{r})$$

$$\rho_{\rm f} = \rho_1 V_1 + \rho_2 V_2 \tag{3-7}$$

در معادله (۳)، K و G به ترتیب مدول بالک و مدول برشی میباشند. همان طور که در مطالعات رویتر و همکاران ارائه شده است، مدل موری – تاناکا هنگامی به پاسخ صحیح نزدیک میشود که ماتریس ذرات درون آن از یکدیگر قابل تمایز باشند، بنابراین جای ماتریس و ذرات درون آن با حرکت در راستایی خاص از سمت سرامیکی به سمت فلزی با یکدیگر عوض میشود. بنابراین دیواره سیلندر متقارنی که در این مقاله مورد بررسی قرار خواهد گرفت به سه منطقه تقسیم خواهد شد. اولی ناحیهای است که سرامیک نقش ماتریس را دارد و فلز نقش ذرات، دومی ناحیهی گذار

است که سرامیک و فلز به طور نامشخص در یکدیگر ترکیب شدهاند و سومی ناحیهای است که فلز نقش ماتریس و سرامیک نقش ذرات درون آن را دارد. ناحیهی گذار که بین ناحیهی اول و سوم قرار می گیرد به کمک یک تابع مناسب تعریف می شود.

۳-۱- تابع گذار

برای اینکه ناپیوستگی بین ناحیهی اول و سوم در مدل موری – تاناکا رفع شود از تابع گذار معادله (۵) استفاده خواهد شد. در نظر بگیرید که $P_{\rm c} \neq P_{\rm m}$ مربوط به خواص مواد سرامیک و فلز در ناحیهی اول و سوم در درصد حجمی $V_{\rm i} = V_{\rm ib}$

$$P = \gamma (V_i)P_{\gamma} + (1 - \gamma (V_i))P_{\beta}$$
^(*)

$$\gamma (V_i) = 1$$
 for $V_i < V_{ib} - \delta/2$ (الاصالف)
 $\gamma (V_i) = F_{trans.}(V_i)$ for

 $V_{ib} - \delta/2 < V_i < V_{ib} + \delta/2$ (ب-۵)

$$\gamma (V_i) = 0$$
 for $V_i > V_{ib} + \delta/2$ ($(-\Delta)$)

$$F_{\text{trans.}}(V_i) = 2\left[\frac{V_i - V_{ib}}{\delta}\right] - 3(V_i - V_{ib})/(2\delta) + \frac{1}{2} \qquad (3-\Delta)$$

در معادله (۴)، P و P_{β} و P_{β} به ترتیب خواص مؤثر و خاصیت فاز γ و خاصیت موثر فاز β می باشند. δ در معادله (۵) ناحیه گذار و F_{trans} تابع گذار در این ناحیه می باشد.

۲-۳- روش تعیین خواص در مواد خواص گرادیانی دو بعدی

روش تعیین خواص در مواد خواص گرادیانی دو بعدی را میتوان به کمک مدل موری – تاناکا و تابع گذاری که برای مواد خواص گرادیانی یک بعدی ارائه شده است با عملیات ریاضی مناسب به دست آورد.

برای هر نقطه در دیواره سیلندر خواص گرادیانی دو بعدی این مقاله و درصدهای حجمی V1 ، V2 ، V4 و V4 نشان داده شده در شکل (۱)، خواص مکانیکی به کمک روابط زیر به دست میآید:

$$\begin{split} K_{f} &= F_{trans.}(V_{f}) \times K_{fc} + (1 - F_{trans.}(V_{f})) \\ &\times K_{fm} \end{split}$$

$$\frac{K_{fc} - K_c}{K_m - K_c} = \frac{V_m}{1 + (1 - V_m)(3(K_m - K_c)/3K_c - 4G_c)} \qquad (-9)$$

ارائه شده است که معروفترین آن مدل موری – تاناکا می-باشد [۱۷].

$$\frac{K_{fm} - K_m}{K_c - K_m} = \frac{V_c}{1 + (1 - V_c)(3(K_c - K_m)/3K_m - 4G_m)} \quad (z - \hat{\gamma})$$

$$K_c = F_{trans.}(V_c) \times K_{c1} + (1 - F_{trans.}(V_c))$$

$$\times K_{c2} \quad (z - \hat{\gamma})$$

$$K_{c1} = \frac{V_2(K_2 - K_1)}{1 + (1 - V_2)(3(K_2 - K_1)/3K_1 - 4G_1)} + K_1$$

$$K_{c2} = \frac{V_1(K_1 - K_2)}{1 + (1 - V_1)\left(\frac{3(K_1 - K_2)}{3K_2} - 4G_2\right)}$$

+K₂ (9-2)

$$K_2$$
 (\mathfrak{F}_{-}

 $K_m = F_{trans}(V_m) \times K_{m1} + (1 - F_{trans}(V_m))$ (۶-ز) $\times K_{m2}$ - .--

$$K_{m1} = \frac{V_4(K_4 - K_3)}{1 + (1 - V_4)\left(\frac{3(K_4 - K_3)}{3K_3} - 4G_3\right)} + K_3 \qquad (3-9)$$

$$K_{m2} = \frac{V_3(K_3 - K_4)}{1 + (1 - V_3)\left(\frac{3(K_3 - K_4)}{3K_4} - 4G_4\right)} + K_4 \qquad (j-7)$$

این روابط تعمیم یافتهی روابط (۳) هستند که برای مواد خواص گرادیانی با تغییرات خواص در دو بعد میباشند. فرایندی که برای تعیین مدول بالک (Bulk Modulus) مؤثر در دیواره سیلندر ارائه شده است را همچنین می توان برای تعیین مدول برشی (Shear Modulus) مؤثر در ديوارهي سيلندر اعمال كرد.

برخلاف قانون سادهی مخلوطها، خواص مواد برای مدل ارائه شده در بالا به صورت شدید به مکان و همچنین به یکدیگر وابسته هستند. اندیس "f" نشان دهندهی خاصیت مؤثر در تمامی دیوارهی سیلندر میباشد.

در شکل (۲)، توزیع ضریب پواسان بر اساس مدل مادهی جدید ارائه شده در این مقاله برای n_r برابر ۲ و n_z برابر ۱ نشان داده شده است.

۴– مدلسازی المان محدود

برای مدلسازی المان محدود مواد خواص گرادیانی، حتی برای هندسههای کوچک مخصوصاً در مسایل غیرخطی باید از مش ریز استفاده شود. عموماً برای اعمال خواص مواد در مواد گرادیانی از دو روش استفاده می شود. اولی این است

که خواص مواد را به هر المان در نقاط گوس آن اعمال می کنند و دیگری تقسیم بندی هندسه به لایه های زیاد و در نظر گرفتن خواص مواد برای هر لایه می باشد که روش دوم دقت كافى براى تحليل مسايل مخصوصاً مسايل غیرخطی و مواد خواص گرادیانی دو بعدی را ندارد. روش المان محدود گرادیانی که در آن خواص متوسط مواد توسط انتگرال گیری در حجم هر المان و اعمال آن در ماتریس سختى المان صورت مى گيرد توسط كيم و يائلينو ارائه شده است [۲۰].

شکل ۲: توزیع ضریب پواسان در دیواره سیلندر با استفاده از $n_z = 1$ و $n_r = 2$ مدل جدید ارائه شده برای

1-۴- معادلات الاستيسيته حاكم بر مسأله

معادلات تعادل درحالت استاتیکی و بدون نیروهای حجمی به شکل معادله (۷) می باشد:

$$\sigma_{ij,j} = 0 \qquad i, j = r, z \tag{(Y)}$$

معادلات مربوط به قانون هوک یا روابط تنش - کرنش نیز به صورت اندیسی به ترتیب زیر است:

$$\sigma_{ij} = \lambda(r.z)\delta_{ij}\varepsilon_{kk} + 2\mu(r.z)\varepsilon_{ij}$$
 i.j = r.z (۸)
این رابطه بدون در نظر گرفتن کرنشهای دمایی میباشد.
در این رابطه δ_{ij} ، ε_{ij} به ترتیب تانسور کرنش و تابع دلتای
کرونکر و Λ و μ نیز ثوابت لامه ^۱ می باشند که به صورت
زیر تعریف میشوند:

$$\mu(r.z) = G(r.z) = \frac{E(r.z)}{2(1 + v(r.z))}$$
()-9)

$$\lambda(\mathbf{r}.\mathbf{z}) = \frac{\nu(\mathbf{r}.\mathbf{z})\mathbf{E}(\mathbf{r}.\mathbf{z})}{(1 + \nu(\mathbf{r}.\mathbf{z}))(1 - 2\nu(\mathbf{r}.\mathbf{z}))} \tag{(-9)}$$

110

¹ Lame Constants

$$\delta_{ij} = \begin{cases} 1 & i = j \\ 0 & i \neq j \end{cases}$$
 (z-9)

که E و v به ترتيب مدول الاستيسيته و ضريب يوآسون می باشند و G نیز مدول برشی می باشد. روابط كرنش - جابجايي خطى نيز عبارتند از: ε_{ii}

$$u_{j} = \frac{1}{2} (u_{i,j} + u_{j,i})$$
 (1.)

که در آن جابجایی در راستای u و v است. برای مدلسازی المان محدود گرادیانی در این مقاله، فرم ضعیف معادلات تعادل متقارن محوری در حالت استاتیک به روش گلرکین به دست آمده است. روابط کرنش -جابجایی خطی در معادلات تنش - کرنش اعمال شده و خواص مواد به روش جدید ارائه شده در این مقاله، در ماتریس سختی هر المان اعمال شده است. با در نظر گرفتن جابجایی فرضی گره های هر المان به عنوان درجات آزادی و مونتاژ کردن ماتریس سختی و بردار بارگذاری المان ها می توان ماتریس کل سازه را به دست آورد و به روش عددی تحليل نمود.

سیلندر مورد مطالعه در این مقاله دارای شعاع داخلی و شعاع خارجی b = 0.15 و طول a = 0.1 می a = 0.1باشد. برای مشبندی این سیلندر از ۴۰۰۰ المان متقارن محوری مستطیلی که در اثر تقسیم بندی دیوارهی سیلندر در جهت محوری به ۱۰۰ المان و در جهت شعاعی به ۴۰ المان به وجود آمدهاند.

شرایط مرزی به این صورت میباشد که از جابجایی تمامی گرههای سطح بالایی در جهت محوری و از جابجایی نودهای پایینی در جهت شعاعی دیوارهی سیلندر جلوگیری به عمل آمده است. همچنین سطح خارجی سیلندر به صورت آزاد میباشد و دیوارهی داخلی سیلندر تحت فشار بر اساس معادلات (۱۱) قرار می گیرد. وقتی که سطح خارجی سیلندر تحت فشار قرار می گیرد دیواره ی داخلی سیلندر به صورت آزاد خواهد بود:

$$\begin{split} P_{o}(b,z) &= 0 \quad , \\ P_{i}(a,z) &= 150 \sin\left(\frac{\pi z}{l}\right) \text{ MPa} \quad (\text{id-11}) \\ P_{o}(b,z) &= 150 \sin\left(\frac{\pi z}{l}\right) \text{ MPa} \quad , \end{split}$$

$$P_i(a, z) = 0$$
 (1)

سرامیکهای تشکیل دهندهی دیواره داخلی سیلندر و فلزات تشکیل دهندهی $C_2 = Si_3N_4$ و $C_1 = ZrO_2$

شعاع نرمال

-0.9

۵- صحه گذاری

به دلیل اینکه تحقیق مشابه تقریباً در هیچ یک از متون علمي انجام نشده است، كد المان محدود براي اين مسأله ساده شد تا با مسألهای که در آن یک سیلندر جداره ضخیم تحت فشار داخلی که در آن از مواد خواص گرادیانی یک بعدی ساخته شده است و به روش بدون مش یتروف-گلرکین (MLPG) آنالیز تنش شده است، مقایسه گردد [۲۱]. در این مقایسه سیلندر جداره ضخیم دارای طول بینهایت و شعاع داخلی $r_a = 5$ میلیمتر و شعاع خارجی میلیمتر میباشد. به دلیل تقارن نسبت به $r_{\rm b}=10$ محورهای افقی و عمودی، فقط یک چهارم سیلندر با ۶۵۶۰ المان ۱۶ نودی که دارای تابع شکل لاگرانژ میباشند، مش-بندی شده است. مؤلفههای تنش نسبت به فشار داخلی یکهسازی شدهاند و مسأله به صورت کرنش صفحهای تحلیل شده است. مواد تشكيل دهندهي سيلندر آلومينيوم (Al) و کربید سیلیسیوم (SiC) میباشند که خواص مکانیکی آنها در مرجع [۲۱] ذکر شدهاند و توزیع حجمی سرامیک در راستای شعاعی به صورت تابع زیر نشان داده شده است:

$$V_{c} = V_{c}^{i} + (V_{c}^{o} - V_{c}^{i})(\frac{r - r_{a}}{r_{b} - r_{a}})^{n}$$
(17)

در این رابطه V_{c}^{i} و V_{c}^{i} به ترتیب مربوط به توزیع حجمی فاز سرامیک در خارج و داخل سیلندر و n توان تابع توزیع حجمى توانى مىباشد و براى تعيين خواص مكانيكي مؤثر در این سیلندر از مدل موری – تاناکا استفاده شده است. در شکل (۳) مقایسهای بین تنشهای یکه شدهی شعاعی بین

روشهای المان محدود و بدون مش پتروف - گلرکین در راستای شعاعی برای n برابر ۲ نشان داده شده است. همان طور که در این شکل میبینید تنش شعاعی به دست آمده از روش المان محدود بسیار نزدیک به تنش شعاعی به دست آمده از روش بدون مش پتروف - گلرکین میباشد.

شکل ۴: تنشهای شعاعی بر اساس توزیع درصد حجمی فاز فلزی برای مقادیر مختلف n_r = n_z = 2 در اثر بارهای فشاری داخلی و خارجی

شکل ۵: تنشهای محوری بر اساس توزیع درصد حجمی فاز فلزی برای مقادیر مختلف n_r = n_z = 2 در اثر بارهای فشاری داخلی و خارجی

۶- نتايج

شکلهای (۴) تا (۷) به ترتیب تنشهای شعاعی، محوری، مماسی و برشی را نسبت به توزیع حجمی فاز فلزی برای مقادیر مختلف n_r و $n_z = 2$ در راستای خط مرکزی شعاعی (HCL) نشان میدهند (شکل (۱)).

همان طور که در شکل (۴) نشان داده شده است تنش شعاعی با افزایش مقادیر n_r و V_m کاهش مییابد، اما تنش شعاعی مربوط به فشار خارجی به دلیل تعویض جهت

بارگذاری افزایش می یابد. منحنی تنش شعاعی در اثر فشار داخلی با منحنی تنش شعاعی در اثر فشار خارجی برای $n_r = 1$ و $n_z = 2$ وقتی که توزیع حجمی فاز فلز مقدار ۱۹٬۰۳۶ به خود اختصاص دهد برخورد می کند. این موضوع برای تمامی منحنیها صادق بوده و مقدار تنش شعاعی در نقطهی برخورد برای تمامی منحنیها مقدار ۷۳/۳ مگا یاسکال می باشد.

همان طور که در شکل (۵) نشان داده شده است، تنش محوری نسبت به توزیع حجمی فاز فلزی در راستای خط افقی شعاعی مقدار صفر را در $V_m = 0.11, 0.23, 0.49$ به ترتیب ساتخاذ کرده است.

شکل ۶: تنشهای مماسی بر اساس توزیع درصد حجمی فاز فلزی برای مقادیر مختلف n_r = n_z = 2 در اثر بارهای فشاری داخلی و خارجی

شکل ۷: تنشهای برشی بر اساس توزیع درصد حجمی فاز فلزی برای مقادیر مختلف n_r = n_z = 2 در اثر بارهای فشاری داخلی و خارجی

با توجه به شکل (۶) با افزایش مقدار n_r و N_m تنش مماسی برای هر دو حالت بار گذاری به مقدار کم کاهش

يافته است.

۱۱۸

شکل ۸: توزیع تنشهای موثر در دیواره سیلندر برای $n_r = n_z = 2$ در حالت فشارهای داخلی و خارجی

برای منحنیهای تنش برشی همان طور که در شکل (۷) نشان داده شده است، با افزایش مقدار n_r ، ماکزیمم تنش برشی زودتر اتفاق میافتد. همچنین مقادیر ماکزیمم برای هر یک از منحنیهای مربوط به n_r های متناظر در V_m های برابر با یکدیگر اتفاق میافتد.

تنش مؤثر (σ_{eff}) را میتوان با کمک تنشهای اصلی و تئوری انرژی واپیچشی یا همان تئوری ون مایزز (Von – Mises) به دست آورد. این تنش را میتوان با تنش تسلیم در یک سازه مقایسه کرد که معیاری برای تسلیم مواد در این سازه میباشد. تنش مؤثر یا همان تنش مایزز به کمک رابطهی زیر به دست میآید که در این رابطه م

$$\sigma_{\rm eff} = \frac{1}{2} [(\sigma_1 - \sigma_2)^2 + [(\sigma_2 - \sigma_3)^2 + [(\sigma_3 - \sigma_1)^2]^{1/2}]^{1/2} (17)$$

تنش تسلیم برای دیواره استوانه از رابطه زیر پیروی میکند که تنش تسلیم برای هر ماده (σ_{yi} ها) از مرجع [۲۲] استخراج شدهاند.

$$\sigma_{yf} = \sigma_{y1}V_1 + \sigma_{y2}V_2 + \sigma_{y3}V_3 + \sigma_{y4}V_4$$
 (14)

شکل (۸) مقایسهای از توزیع تنشهای مؤثر در دیواره سیلندر برای $n_r = n_z = 2$ در حالتهای فشار داخلی یا خارجی را نشان میدهد. مشخص است که تنش مؤثر مربوط به فشار خارجی بیشتر از تنش مؤثر در حالت فشار داخلی میباشد.

برای اینکه رفتار سیلندر در برابر بارهای اعمالی بهتر بررسی شود و دیگر اینکه توانایی این سازه برای تحمل فشارهای داخلی و خارجی اعمالی آزموده شود، تنش مؤثر نرمال که همان نسبت تنش مؤثر به تنش تسلیم متناظر میباشد، برای مقادیر مختلف توزیع حجمی مواد در دیواره سیلندر برای مقادیر مختلف توزیع حجمی مواد در دیواره سیلندر نیش مؤثر نرمال کمتر از ۱ محدودهی ایمن را برای طراحی نشان میدهند.

شکل (۹) تنش مؤثر نرمال را نسبت به توزیع حجمی فاز فلزی روی خط شعاعی مرکزی دیواره سیلندر با توجه به بارگذاریهای مختلف نشان میدهد. در این شکل مقدار n_r تغییر میکند و 2 = z در نظر گرفته شده است. افزایش توزیع حجمی فاز فلزی موجب کاهش تنش مؤثر نرمال میشود، اما افزایش مقدار n_r موجب افزایش تنش مؤثر نرمال در هر دوحالت بارگذاری میشود. بیشترین مقدار تنش نرمال برای هر دو حالت بارگذاری در سطح داخلی دیوارهی سیلندر اتفاق میافتد که در حالت فشار خارجی بیشتر از حالت فشار داخلی میباشد.

اکنون اثر تغییر مقدار n_z روی تنش مؤثر نرمال در دیواره-ی سیلندر بررسی میشود. شکل (۱۰) تنش مؤثر نرمال را نسبت به V_m در راستای خط افقی شعاع برای

 $n_r = 2$ و $n_z = 0.5, 2, 20$ را در حالتهای فشار داخلی و خارجی وارده بر استوانه را با یکدیگر مقایسه می کند. این شکل نشان می دهد که برای V_m های کمتر از ۲۴/۰تنش مؤثر مؤثر نرمال حاصل از فشار خارجی ۲۳٪ بیشتر از تنش مؤثر نرمال متناظر با فشار داخلی می باشد. اما برای V_m های بیشتر از ۲۴/۰ تنش مؤثر نرمال در راستای شعاعی برای هر دو حالت بارگذاری اختلاف چندانی با یکدیگر نخواهند داشت.

در حالت فشار داخلي و خارجي $n_r = n_z = 2$

شکل ۱۱: تنش مؤثر نرمال روی نقطه مرکزی دیواره سیلندر نسبت به n_z برای مقادیر مختلف n_r در حالت فشار داخلی

در شکل (۱۱) تنش موثر نرمال در نقطه یمرکزی دیواره n_z استوانه (CP) را نسبت به مقادیر مختلف n_z نشان داده شده است. برای یک مقدار خاص n_r ، افزایش n_r موجب افزایش تنش مؤثر نرمال می شود. برای مقادیر n_z کوچک تر از ۲ و n_r کوچک تر از ۲ تنش مؤثر نرمال از یک کوچک تر خواهد بود.

در شکل (۱۲) مقادیر تنش مؤثر نرمال را در نقطه مرکزی

دیواره استوانه نسبت به $n_z = n_z = 1, 2, 3$ و $n_z = n_r = 1, 2, 3$ داخلی و خارجی با یکدیگر مقایسه شده است. تنشهای مؤثر نرمال مؤثر نرمال در اثر فشار داخلی کمتر از تنشهای مؤثر نرمال در اثر فشار خارجی میباشند که این اختلاف در حالت بیشینهی خود برای هر کدام از منحنیها حدود ٪۲۴ می یاشد.

برای بهینهسازی توزیع مواد در مواد خواص گرادیانی دو بعدی در دیوارهی سیلندر باید بیشینهی تنش مؤثر نرمال که همان نسبت توزیع تنش مایزز به توزیع تنش تسلیم در دیوارهی سیلندر است باید به کمترین مقدار خود برسد.

شکل ۱۲: تنش موثر نرمال روی نقطه مرکزی دیواره سیلندر نسبت به n_z برای مقادیر مختلف n_r در حالت فشار داخلی و خارجی

شکل ۱۳: مقادیر بیشینه تنش مؤثر نرمال در دیواره سیلندر برای اساس توزیع خواص مواد در حالت فشار داخلی

متغیرهای طراحی همان ضرایب توانی توزیع درصد حجمی در راستاهای شعاعی و محوری ($n_r = n_r$) میباشند و هدف مینیممسازی مقادیر بیشینهی تنشهای مؤثر نرمال متناظر با مقادیر مختلف nr و nz میباشد. بدین منظور

مقادیر پارامترهای $n_r e_z n_r$ و $n_r r_z$ مقادیر پارامترهای n_r ماری اینکه ماهیت متغیر در نظر گرفته شدهاند. در اینجا برای اینکه ماهیت مواد خواص $\mathcal{R}_r = n_r = n_z = 0$ با گرادیانی دو بعدی حفظ شود $n_r = n_z = 0.1$ تحمین زده شده است. همچنین $n_r = n_z = 0.1$ با $n_r = n_z = \infty$ تحمین زده شده است. مده است زیرا اعداد بزرگ برای ضرایب توانی تأثیر زیادی در تغییر خواص مواد در در یواره سیلندر نخواهند داشت [77].

در این قسمت سطح مقادیر بیشینه تنش مؤثر نرمال در دیواره سیلندر برای هر کدام از بارگذاریها نسبت به مقادیر مختلف n_r و r_z ترسیم شده است. ابتدا این سطح برای فشار داخلی و شکل (۱۳) نشان داده شده است. وقتی که فشار داخلی و شکل (۱۳) نشان داده شده است. وقتی که n_z ثابت باشد با افزایش n_r تنش مؤثر نرمال کاهش می-یابد و 20 = n_r کمترین مقدار تنش مؤثر نرمال را برای هرکدام از مقادیر r_z دارد. این بدین معنی است که اگر دیواره سیلندر بیشتر شامل مواد فاز سرامیکی باشد، تنش مؤثر نرمال کمتری خواهد داشت. کمترین مقدار تنش مؤثر نرمال برای شکل (۱۳) هنگامی حاصل میشود که نرمال برای شکل (۱۳) هنگامی حاصل میشود که دیواره سیلندر بیشتر از سرامیک دوم (Si₃N₄) ساخته دیواره سیلندر بیشتر از سرامیک دوم (Si₃N₄) ساخته شود، قابلیت تحمل فشار داخلی بیشتری دارد. به این نکته ساید توجه شود که برای مقادیر r_z کمتر از ۵/۰ در تمامی باید توجه شود که برای مقادیر r_z

شکل ۱۴: مقادیر بیشینه تنش مؤثر نرمال در دیواره سیلندر برای اساس توزیع خواص مواد در حالت فشار خارجی

کانتور مقادیر بیشینه تنش مؤثر نرمال بر اساس مقادیر مختلف n_r و n_r برای فشار خارجی در شکل (۱۴) ترسیم شده است. همان طور که دیده می شود کمترین مقدار n_z میشینه تنش مؤثر نرمال مربوط به $n_r = 20$ و $n_r = 0.1$ می باشد. یعنی مانند حالت بارگذاری فشار داخلی دیوارهی

سیلندری که دارای بیشترین مقدار درصد حجمی سرامیک دوم باشد، در برابر فشار خارجی مقاومت بیشتری خواهد داشت اما با این تفاوت که مقدار تنش مؤثر نرمال متناظر با $n_r = 20$ و $n_r = 0.1$ میباشد در صورتی که برای فشار داخلی کمترین مقدار تنش مؤثر نرمال ۱/۶۷ میباشد.

۷- نتیجهگیری

در این مقاله تنشهای الاستیک ناشی از فشار داخلی یا خارجی در یک سیلندر جداره ضخیم کوتاه ساخته شده از مواد خواص گرادیانی دو بعدی بررسی شده است و خواص مواد بر اساس مدل میکرومکانیکی موری – تاناکا توسعه یافته است. برای تحلیل مسأله از روش المان محدود و المانهای لاگرانژی درجه سوم، استفاده شده است. برای اعتبارسنجی نتایج، روش به کار رفته در این تحقیق با نتایج اوش بدون مش پتروف – گلرکین، در یک مسألهی نمونه مقایسه شده است. با توجه به نتایج، تنشهای حاصل از بارگذاری فشار خارجی از تنشهای مربوطه در اثر بارگذاری فشار داخلی بیشتر هستند.

با تغییر $_{\rm z}$ n، تنش مژثر نرمال در راستای خط مرکزی شعاعی بر اساس توزیع درصد حجمی فاز فلزی، تغییرات چشم گیری دارد. همچنین این مقدار در نقطهی مرکزی دیواره استوانه با افزایش مقادیر $_{\rm r}$ n افزایش پیدا می کند. نتایج این تحقیق نشان میدهد که کمترین مقدار برای بیشینهی تنش مؤثر نرمال در هر دو حالت فشار داخلی و خارجی مربوط به 20 $_{\rm r}$ و 0.1 $_{\rm z}$ n می باشد که نشان دهندهی این است که دیوارهی سیلندر ساخته شده از سرامیک دوم (سیلیکون نیتراید) دارای کمترین مقدار تنش مقدار تنش مؤثر نرمال در هر دو حالت فشار داخلی و مراجی مربوط به 20 $_{\rm r}$

۸- مراجع

- J.N. Reddy, C.D. Chin, "Thermomechanical Analysis of Functionally Graded Cylinders and Plates", J. Therm. Stresses, Vol. 21, Issue 6, 1998, pp. 593–626.
- [2] N. Tutuncu, M. Ozturk, " Exact solutions for stresses in functionally graded pressure vessels", Composites Part B: Engineering, Vol. 32, Issue 8, 2001, pp. 683–686.
- [3] M. Jabbari, S. Sohrabpour, M.R. Eslami, "Mechanical and Thermal Stresses in a Functionally Graded Hollow Cylinder Due to Radially Symmetric Loads", International Journal of Pressure Vessels and Piping, Vol. 79, Issue 7, 2002, pp. 493–497.
- [4] M. Jabbari, S. Sohrabpour, M.R. Eslami, "General Solution for Mechanical and Thermal Stresses in a Functionally Graded Hollow Cylinder Due to Nonaxisymmetric Steady-State Loads", Journal of Applied Mechanics, Transactions ASME, Vol. 70, No. 1, 2003, pp. 111–118.
- [5] B. Chen, L. Tong, "Thermomechanically Coupled Sensitivity Analysis and Design Optimization of Functionally Graded Materials", Computer Methods in Applied Mechanics and Engineering, Vol. 194, Issues 18–20, 2005, pp. 1891–1911.
- [6] Z.S. Shao, "Mechanical and Thermal Stresses of a Functionally Graded Circular Hollow Cylinder with Finite Length", International Journal of Pressure Vessels and Piping, Vol. 82, Issue 3, 2005, pp. 155–163.
- [7] H.K. Ching, S.C. Yen, "Meshless Local Petrov- Galerkin Analysis for 2D Functionally Graded Elastic Solids under Mechanical and Thermal loads", Composites Part B: Engineering, Vol. 36, Issue 3, 2005, pp. 223– 240.
- [8] A. Oral, G. Anlas, "Effects of Radially Varying Moduli on Stress Distribution of Nonhomogeneous Anisotropic Cylindrical Bodies", International Journal of Solids and Structures, Vol. 42, Issue 20, 2005, pp. 5568–5588.
- [9] Zh. Shi, T. Zhang, H. Xiang, " Exact Solutions of Heterogeneous Elastic Hollow Cylinders", Composite Structures, Vol. 79, Issue 1, 2007, pp.140–147.
- [10] Z.S. Shao, T.J. Wang, "Three-Dimensional Solutions for the Stress Fields in Functionally Graded Cylindrical Panel with Finite Length and Subjected to Thermal/Mechanical Loads", International Journal of Solids and Structures, Vol. 43, Issue 13, 2006, pp. 3856–3874.
- [11] H. Xiang, Zh. Shi, T. Zhang, "Elastic Analyses of Heterogeneous Hollow Cylinders", Mechanics Research Communications, Vol. 33, Issue 5, 2006, pp. 681–691.
- [12] N. Tutuncu, "Stresses in Thick-Walled FGM Cylinders with Exponentially-Varying Properties", Engineering Structures, Vol. 29, Issue 9, September 2007, pp. 2032–2035.
- [13] T. Akis, A.N. Eraslan, "The Stress Response and Onset of Yield of Rotating FGM Hollow Shafts", Acta Mechanica, Vol. 187, Issues 1–4, pp. 169–187, (2006).
- [14] A.N. Eraslan, T. Akis, "On the Plane Strain and Plane Stress Solutions of Functionally Graded Rotating Solid Shaft and Solid Disk Problems", Acta Mechanica, Vol. 181, Issues 1–2, 2006, pp. 43–63.
- [15] Tokovyy, Yu. V., Ma, Ch., Ch., "Analysis of 2D Non-Axisymmetric Elasticity and Thermoelasticity Problems for Radially Inhomogeneous Hollow Cylinders", Journal of Engineering Mathematics, Thermomechanics of Non-Homogeneous Structures, Vol. 61, Issues 2–4, 2008, pp. 171–184.
- [16] Asemi, K., Salehi, M., Akhlaghi, M., "Elastic Solution of a Two-Dimensional Functionally Graded Thick Truncated Cone with Finite Length under Hydrostatic Combined Loads", Acta Mechanica, Vol 217, Issues 1–2, 2010, pp. 119–134.
- [17] A. Najibi, M.H. Shojaeefard, "Elastic Mechanical Stress Analysis in a 2D-FGM Thick Finite Length Hollow Cylinder with Newly Developed Material Model", Acta Mechanica Solida Sinica, Vol 29, Issue 2, 2016, pp.178–191.
- [18] T. Mori, T. Tanaka, "Average Stresses in Matrix and Average Elastic Energy of Materials with Misfitting Inclusions", Acta Metallurgica, Vol. 21, Issue 5, 1973, pp. 571–574.
- [19] T. Reiter, G.J. Dvorak, V. Tvergaard, "Micromechanical Models for Graded Composite Materials", Journal of the Mechanics and Physics of Solids, Vol. 45, Issue 8, 1997, pp. 1281–1302.
- [20] J.H. Kim, G.H. Paulino, "Iso-parametric Graded Finite Elements for Non-Homogeneous Isotropic and Orthotropic Materials", ASME, Journal of Applied Mechanics, Vol. 69, No. 4, 2002, pp. 502–514.
- [21] H.K. Ching, S.C. Yen, "Meshless local Petrov-Galerkin analysis for 2D functionally graded elastic solids under mechanical and thermal loads", Composites Part B: Engineering, Vol. 36, Issue 3, 2005, pp. 223– 240.
- HMSO, London, pp. 1-8, (1996).
- [22] M. Nemat-Alla, Kh.I.E. Ahmed, I. Hassab-Allah, "Elastic-Plastic Analysis of Two-Dimensional Functionally Graded Materials under Thermal Loading", International Journal of Solids & Structures,

Vol. 46, Issues 14–15, 2009, pp. 2774–2786.

[23] N. Noda, Thermal Stresses in Functionally Graded Materials, Journal of Thermal Stresses, Vol. 22, Issues 4– 5, 1999, pp. 477–512.